

Posudek diplomové práce:

Jeřábek Jan, Bc: Tři mystické spisy středověku z hlediska konceptů C.G. Junga.

Diplomant si zvolil velmi náročné téma interpretace poměrně málo známých mystických spisů z období středověku, které u nás, pokud vím, není zpracováno (obsáhleji jen v čes. překl. *Mystiky* od E. Underhillové, 2004, tento pramen však diplomant neuvádí) a tak vyžadovalo použití anglické literatury, zvláště v případě interpretace třetího spisu *Oblak nevědění*. Je to však náročný téma i pro oponenta této práce, který není znalcem středověké mystiky. Další nárok, kladený na diplomanta je cíl jeho práce vůbec, neboť se vyznačuje snahou najít souvislosti mezi „mystickými zážitky náboženského charakteru“ a Jungovou koncepcí archetypů, což nutně vedlo k tomu, že se musel věnovat také aspektům filosofickým, teologickým a dalším. V tomto směru zkoumal, kromě dalšího, zajímavou hypotézu, že: „pod povrchem hmotných jevů působí síly nebo síla, které mohou mít vlastní vědomí, zcela nedostupné lidskému poznání“ (str. 7), čímž se, jak se domnívám, přiblížil až démonologii a dospěl k formulaci odvážné teze, že: „veškeré dění v reálném světě lze chápat jako mystické“ (str. 47), ačkoli si neklade otázku, zda předmětné mystické zážitky jsou či nejsou „pravé“. Svým analýzám, které nepostrádají hloubku a smysl pro hledání souvislostí, dal účelový rámec „psychospirituální krize“ současnosti.

Ve svém posudku se v tomto odstavci omezím jen na obecné kritické poukazy k celkové povaze předmětné diplomové práce.

- Měly by zde být lépe vymezeny klíčové pojmy Jungovy analytické psychologie, zejména: koncept archetypu a jeho základních forem jako „stín“ atd.
- Ve výše uvedeném smyslu by bylo nezbytné rozšířit použité Jungovo dílo o další prameny, zejména o vztah mezi nevědomím a archetypy, vědomím a nevědomím (*Výbor z díla, sv. II. Archetypy a nevědomí, 1997*); některé termíny zde nejsou vysvětleny vůbec, např. „syzygie“, „iterativní metoda“ a další..
- Chybí zde podrobnější konfrontace s kritikou mystických stavů jako jevů psychopatologických, i když diplomant nezkoumá jejich „pravost“, dotýká se této otázky přece jen příliš letmo (str. 76-77, 80).
- Na některých místech vzbuzuje diplomantův výklad spíše dojem okamžitých nápadů na místo nacházení promyšlených souvislostí a interpretací.

Nicméně předmětné práci, jak již bylo naznačeno, nelze upřít jistou hloubku pohledu, vyplývající nepochybně z hlubokého zaujetí diplomanta daným tématem a vyzbrojeného rozsáhlými vědomostmi z analytické psychologie, filosofie, teologie a dalších oblastí vědění. Práce s cizojazyčnou literaturou daného druhu vyžadovala nepochybně náročnou práci. Autor se nevyhnul odvážným, byť diskutovatelným hypotézám. V tomto smyslu je tato práce skutečným přínosem ve směru, který sám její autor formuloval jako otevření pohledu na „kontemplativně asketické cesty pro člověka v době globalizace a pluralitní společnosti“ (str.7). Je to práce, která je skutečným přínosem, plným podnětů a zasloužila by si, aby ji autor publikoval také knižně.

Proto doporučuji, aby se tato zdařilá práce stala předmětem obhajoby a hodnotím ji jako výbornou.

Dne 11. května 2011.

prof. Dr. Milan Nakonečný